

חוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה במוסדות חינוך, התשע"ד-2014*

פרק א': הגדרות

1. הגדרות בחוק זה –
- "הספקה", של מזון – הספקה של מזון באופן מאורגן ומרוכז;
"חוק לימוד חובה" – חוק לימוד חובה, התש"ט-1949;
"מוסד חינוך" – מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, שלומדים בו יותר מעשרה תלמידים;
"מזון" – כהגדרתו בפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;
"הממונה" – מי שמונה בידי השר לפי סעיף 19;
"ספק מזון" – מי שעוסק במכירה או בהספקה של מזון, בתמורה או שלא בתמורה;
"השר" – שר החינוך.

פרק ב': הספקה ומכירה של מזון בתחום מוסד חינוך

2. (א) ספק מזון לא יספק ולא ימכור, בתחום מוסד חינוך, מזון שאינו עומד בתנאים ובהוראות שקבע השר לפי סעיף קטן (ב) לעניין הרכב המזון וערכו התזונתי.
(ב) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, יקבע תנאים והוראות לעניין הרכב המזון שניתן לספק או למכור בתחום מוסד חינוך ולעניין ערכו התזונתי, בהתחשב בין השאר בסוג מוסד החינוך, בצורכי התלמידים ובגילם.
3. ספק מזון המספק או המוכר מזון בתחום מוסד חינוך, יפרסם את הרכב המזון ואת ערכו התזונתי באופן שיקבע השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת.
4. (א) מנהל מוסד חינוך לא יאפשר ביצוע פעולות אלה מטעם ספק מזון בתחום מוסד החינוך:
- (1) הספקה או מכירה של מזון בלי שניתנה הצהרה של ספק המזון כי המזון המסופק או הנמכר עומד בתנאים שנקבעו לפי סעיף 2;
(2) הספקה או מכירה של מזון בלי שהספק פרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי, כפי שנקבע לפי סעיף 3.
(ב) מנהל מוסד חינוך יביא לידיעת התלמידים והוריהם בתחילת כל שנת לימודים, באופן שיקבע השר, את ההוראות והתנאים שנקבעו לפי סעיף 2, ואת אופן הפרסום של המידע שפרסם ספק המזון לפי סעיף 3, באותו מוסד חינוך.
(ג) מנהל מוסד חינוך ימסור לממונה, לא יאוחר מיום 1 בנובמבר בכל שנה, דיווח בדבר אופן ההספקה והמכירה של מזון בתחום מוסד החינוך, לפי הוראות שיקבע השר.

* התקבל בכנסת ביום א' באב התשע"ד (28 ביולי 2014); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 717, מיום ד' באב התשע"ב (23 ביולי 2012), עמ' 1360.

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 750.

פרק ג': עיצום כספי

5. (א) סיפק או מכר ספק מזון, בתחום מוסד חינוך, מזון שאינו עומד בתנאים ובהוראות שנקבעו לפי סעיף 2(ב) המנויים בתוספת, בניגוד להוראות סעיף 2(א), רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 6,000 שקלים חדשים.
- (ב) לא פרסם ספק מזון המספק או מוכר מזון בתחום מוסד חינוך את הרכב המזון ואת ערכו התזונתי, בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 3 המנויות בתוספת, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 1,500 שקלים חדשים.
- (ג) השר, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.
6. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 5 (בפרק זה – המפר) ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).
(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:
- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה;
 - (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
 - (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 7;
 - (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 9, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.
7. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 6 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה; הממונה רשאי, לבקשת המפר, להאריך את התקופה האמורה בתקופה שלא תעלה על 30 ימים.
8. (א) טען המפר את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 7, יחליט הממונה, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, והוא רשאי להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 10.
(ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;
 - (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט הממונה את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא ביקש המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 7, בתוך התקופות האמורות באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת החיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
9. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישיים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

- (ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 5, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
10. סכומים מופחתים (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 5, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 5, ובשיעורים שיקבע.
11. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 8(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 16 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 5 יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).
12. המועד לתשלום העיצום הכספי המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 8.
13. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייווספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961³ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
14. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)⁴.
15. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 5 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.
16. ערעור (א) על דרישת תשלום לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שבו נמסרה למפר דרישת התשלום.
- (ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.
- (ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו, עד יום החזרתו.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁴ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

17. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם בציבור את הפרטים שלהלן, בדרך פרטים שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:
- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
 - (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
 - (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
 - (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
 - (5) פרטים על המפר, הנוגעים לעניין;
 - (6) שמו של המפר – אם המפר הוא תאגיד.
- (ב) הוגש ערעור לפי סעיף 16, יפרסם הממונה את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)6, רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.
- (ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁵, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

18. (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 5, המהווה עבירה.
- (ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.
- (ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי – יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום ועד החזרתו.

פרק ד': פיקוח

19. (א) השר ימנה, מבין עובדי משרדו, ממונה לעניין חוק זה.
- (ב) הודעה על המינוי כאמור בסעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.
20. (א) השר יסמך, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיפקחו על ביצוע ההוראות לפי חוק זה.
- (ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש מפקח;
 - (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר, בהתייעצות עם שר הבריאות;
 - (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.
21. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח, לאחר שהודעה לפי סעיף 22 –

⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו, כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁶;
- (3) להיכנס בכל עת סבירה למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט;
- (4) לערוך מדידות או ליטול דגימות של מזון, לשם בדיקתן, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת.
22. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:
- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק ה': הוראות שונות

23. השר ממונה על ביצוע חוק זה. ביצוע
24. בחוק ארוחה יומית לתלמיד, התשס"ה-2005⁷, בסעיף 3, במקום "שר הבריאות" יבוא "השר, בהתייעצות עם שר הבריאות". תיקון חוק ארוחה יומית לתלמיד – מס' 3
25. (א) תחילתו של חוק זה בתחילת שנת הלימודים התשע"ו. תחילה ותקנות ראשונות
- (ב) תקנות ראשונות לפי סעיפים (ב) ו-3 יובאו לאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

תוספת

(סעיף 5)

שי פירון
שר החינוך

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁷ ס"ח התשס"ה, עמ' 70; התשס"ט, עמ' 196.